

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Humaniora Nieuwen Bosch te GENT

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 37028

Instelling Humaniora Nieuwen Bosch

Directeur Bart DEJAEGERE

Adres Lange Violettestraat 65 - 9000 GENT

Telefoon 09-223.96.08

Fax 09-224.28.47

E-mail humaniora@nieuwenbosch.be

Website <http://www.nieuwenbosch.be>

Bestuur van de instelling Katholiek Onderwijs Gent-Zuid vzw

Adres Lange Violettestraat 29 - 9000 GENT

Scholengemeenschap SGKSO De Bron Gent-Zuid

Adres Emiel Clauslaan 121 - 9800 DEINZE

CLB Vrij CLB Regio Gent

Adres Marialand 29 - 9000 GENT

Dagen van het doorlichtingsbezoek 01-02-2016, 02-02-2016, 03-02-2016, 04-02-2016, 05-02-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 05-02-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 11-03-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Elly DE KEYSER

Teamleden Erik DE BOU, Gino MALFAIT, Herman ROS, Jean-Luc
WITTEVRONGEL

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)	9
3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)	10
3.1.1.3 Techniek in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)	11
3.1.1.4 Plastische opvoeding in de A-stroom en in aso tweede graad in de studierichtingen Latijn, Economie en Wetenschappen (leerplannen D/2008/7841/044 en D/2014/7841/022)	13
3.1.1.5 Muzikale opvoeding in de A-stroom en in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks-Latijn, Latijn en Wetenschappen (leerplannen D/2009/7841/029 en D/2013/7841/010)	15
3.1.1.6 Biologie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks-Latijn, Latijn en Wetenschappen en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-Wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen D/2012/7841/003, D/2012/7841/004, D/2006/0279/034, D/2006/0279/035, D/2014/7841/010 en D/2014/7841/011)	16
3.1.1.7 Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-Moderne talen, Latijn-Moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en in tso derde graad in de studierichtingen Onthaal en public relations en Toerisme (leerplannen D/2014/7841/005 en D/2014/7841/008)	17
3.1.1.8 Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-Moderne talen, Latijn-Moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en in tso derde graad in de studierichtingen Onthaal en public relations en Toerisme (leerplannen D/2014/7841/003 en D/2014/7841/019)	20
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?	21
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	22
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	23
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Leerbegeleiding	24
4.2 Evaluatiepraktijk	26
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	30
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	32
6.1 Wat doet de school goed?	32
6.2 Wat kan de school verbeteren?	32
6.3 Wat moet de school verbeteren?	32
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	33
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	33

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Humaniora Nieuwen Bosch is een secundaire school gelegen in het centrum van Gent. De school deelt de site met een basisschool en een internaat. Naast een A-stroom omvat het onderwijsaanbod een ruim aantal studierichtingen in het algemeen secundair onderwijs (aso) en twee technische studierichtingen in het studiegebied Toerisme. De meeste leerlingen stromen vlot door in de eigen school en behalen in het ver-volgonderwijs op bachelorniveau studieresultaten die gelijk liggen met het Vlaamse gemiddelde. Het studiesucces op academisch niveau ligt echter lager dan de referentiewaarden.

De schoolvisie houdt rekening zowel met de eigen schooltraditie als met de veranderende maatschappelijke context. Zo wil ze de leerlingen op een hartelijke manier vanuit een christelijk perspectief voorbereiden op het hoger onderwijs en op een volwaardig burgerschap in een multiculturele samenleving. De schoolleiding hanteert een relatiegerichte leiderschapsstijl. Ze beoogt om alle beslissingen in overleg te nemen. Door het engagement en de taakbekommernis van het schoolteam slagen de directie en de leraren erin om een aangenaam leer- en leefklimaat te creëren. Door het inrichten van talrijke activiteiten streeft men de brede en harmonische vorming van de leerlingen na.

Het onderzoek naar de realisatie van de onderwijsdoelen gebeurde aan de hand van een selectie van vakken in de verschillende graden en studiegebieden. Daaruit blijkt dat de eindtermen en de leerplandoelstellingen voor de meeste onderzochte vakken en structuuronderdelen in voldoende mate worden gerealiseerd. Voor natuurwetenschappen in de A-stroom is de leerplanrealisatie een voorbeeld van goede praktijk. Ook de realisatie van de onderzoekscompetentie voor Frans en de leerlingenrealisaties voor plastische opvoeding krijgen een kwaliteitsvolle invulling. Enkel techniek in de A-stroom voldoet niet. Onvoldoende leerplangerichtheid, zowel in het onderwijsaanbod als in de evaluatiepraktijk, liggen aan de basis van dit tekort. Uit het doorlichtingsonderzoek blijkt verder dat er toch kwaliteitsverschillen zijn. Zo is de leerplan-realisatie voor muzikale opvoeding voor verbetering vatbaar. Andere aandachtspunten voor de schoolleiding en de vakgroepen zijn de integratie van het 'onderzoekend leren' en 'leren onderzoeken' bij de leerplanrealisatie voor biologie, de uitbouw van de minimale materiële uitrusting voor plastische opvoeding en de integratie van ICT in een aantal vakken. Het vertrouwen in de vakgroepwerking en de mindere krachtige aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen door het beleid liggen hiervan aan de basis.

De school levert nog niet voldoende inspanningen om de vakoverschrijdende eindtermen (VOET) systematisch en planmatig na te streven bij haar leerlingen. De school heeft een impliciete visie op haar inspanningsverplichting met betrekking tot de VOET, die vooral samenhangt met haar pedagogisch project. Ze streeft echter de VOET nog niet na met een eigen planning en kan bijgevolg haar inspanningsverplichting ten aanzien van de VOET in onvoldoende mate aantonen.

Het kwaliteitsonderzoek heeft aangetoond dat de school sterk is in leerbegeleiding. Ze kadert in de brede zorg die de school aan haar leerlingen biedt. Ze zet hiervoor een veelheid aan instrumenten in om alle leerlingen te ondersteunen. Leerlingen die extra zorg vragen, kunnen rekenen op de ondersteuning van de graadcoördinatoren. Voor de basiszorg rekent het beleid vooral op de verantwoordelijkheid van het lerarenteam. Op vakniveau wijst het onderzoek uit dat de aandacht en de kwaliteit van de uitwerking hiervan sterk afhankelijk is van de leraar en de vakgroepen.

De evaluatiepraktijk is in volle ontwikkeling. Ze vertrekt nog niet vanuit een homogene visie. De validiteit van de evaluatie wordt toevertrouwd aan de vakgroepen. Inhoudelijk nemen de meeste vakgroepen hun verantwoordelijkheid op, maar door de beperkte aansturing en opvolging doen zich verschillen voor in de mate waarin de evaluatie representatief is voor de leerplandoelen.

Tijdens de controle van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de infrastructuur en de leermiddelen is vastgesteld dat de school de risico's voldoende beheerst. De organisatie verloopt behoorlijk en de school neemt maatregelen om de werkpunten van interne en externe verslagen aan te pakken. Het voornaamste werkpunt voor de school is het werken aan de algemene houding met betrekking tot orde en netheid. De school voldoet bijgevolg aan de erkenningsvoorwaarden van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.

De school heeft nog te weinig aandacht voor interne kwaliteitszorg en –bewaking. Ad hoc worden soms gegevens verzameld, maar die hebben nog maar beperkt aanleiding gegeven tot analyses met het oog op noodzakelijke bijstellingen. Binnen sommige vakgroepen is reflectie onvoldoende ingeburgerd om het onderwijsproces te bewaken.

De inspectie besluit de doorlichting met een beperkt gunstig advies. De school staat voor de uitdaging om de vakoverschrijdende eindtermen, de leerplanrealisatie en de evaluatiepraktijk op school- en op vakniveau verder uit te bouwen en te verbeteren.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, plastische opvoeding, techniek	
Graad 1 Grieks-Latijn	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, plastische opvoeding, techniek	
Graad 1 Latijn	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, plastische opvoeding, techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	muzikale opvoeding, natuurwetenschappen, plastische opvoeding, techniek	
Graad 2 ASO Economie	biologie	muzikale opvoeding, plastische opvoeding
Graad 2 ASO Grieks-Latijn	biologie	muzikale opvoeding
Graad 2 ASO Latijn	biologie	muzikale opvoeding, plastische opvoeding
Graad 2 ASO Wetenschappen	biologie	biologie, muzikale opvoeding, plastische opvoeding
Graad 3 ASO Economie- moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie- wiskunde	biologie	
Graad 3 ASO Latijn- moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn- wetenschappen	biologie	biologie
Graad 3 ASO Latijn- wiskunde	biologie	
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	biologie, Engels, Frans	biologie, Engels, Frans
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	biologie	biologie
Graad 3 TSO Onthaal en public relations	Engels, Frans	
Graad 3 TSO Toerisme	Engels, Frans	Engels, Frans

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen (VOET)

Voldoet niet

De school streeft in onvoldoende mate met een eigen planning de VOET bij haar leerlingen na.

Doelgerichtheid	De school heeft een impliciete visie op de VOET die vooral gebaseerd is op haar pedagogisch project. Er is echter geen planning die ervoor zorgt dat alle VOET voor alle leerlingengroepen worden nagestreefd. Recentelijk is een inventaris gemaakt, maar de school heeft geen overzicht waaruit blijkt in welke mate haar aanpak volstaat om te voldoen aan de inspanningsverplichting voor alle VOET. De school beschikt niet over een strategie om een kwaliteitstoets te maken over de afstemming op de eindtermen. De link met de VOET is veeleer vrijblijvend.
Ondersteuning	De school leverde tot voor kort weinig organisatorische inspanningen om het nastreven van de VOET te ondersteunen. Zo werd onder meer op vakniveau het nastreven van de VOET weinig structureel aangestuurd. Daardoor bleef het geheel sterk afhankelijk van impulsen van individuele leraren of een aantal vakgroepen om de VOET op schoolniveau te helpen realiseren. Tot voor kort was er ook geen schoolbrede communicatie en aansturing inzake het realiseren van de VOET. Recent is vanuit de nieuwe schoolleiding en naar aanleiding van de schooldoorlichting de ondersteuning voor de VOET-werking opgenomen.
Doeltreffendheid	Er is weinig aandacht voor het evalueren van de VOET-werking. Door het ontbreken van een globaal overzicht van de nagestreefde VOET, beschikt de school ook niet over de informatie die nodig is om het VOET-beleid en het bestaande aanbod te evalueren en waar nodig bij te sturen. Omwille van dezelfde reden heeft de school ook geen zicht op eventuele overlappingsen. Het nastreven van een evenwichtige spreiding over leerjaren, graden, studierichtingen en onderwijsvormen wordt daardoor bemoeilijkt. De school heeft ook te weinig zicht op het realiseren van de vakoverschrijdende eindtermen ICT doorheen de drie graden.
Ontwikkeling	De professionaliseringsinitiatieven zijn overwegend het initiatief van individuele leraren met het oog op een kwaliteitsvolle uitwerking van vakkenonderwijs, projecten of initiatieven. Het volgen van specifieke nascholing om het realiseren van de VOET te versterken, vertrekt niet vanuit gezamenlijk vastgestelde werk- of verbeterpunten. Dit komt omdat de vakoverschrijdende vorming nog geen onderwerp vormt binnen de kwaliteitszorg op schoolniveau.

Sociorelationele ontwikkeling Een ruim deel van de eindtermen wordt met voldoende diepgang nagestreefd. De recente inventarisatie leert dat de spreiding van de VOET kan versterkt worden met het oog op het bereiken van zoveel mogelijk leerlingen. De initiatieven die genomen worden om deze context gestalte te geven, zijn evenwel kwaliteitsvol. Veel leraren zetten zich in om via hun vakken of projecten mee invulling te geven aan deze context.

Een en ander heeft ook te maken met de uitgebouwde werking gelijkeonderwijskansen op school. Meer zicht op het totaalaanbod gekoppeld aan kwaliteitszorg zal voor deze context eventuele overlappingsen wegwerken en algemeen de taakzwaarte van het hele schoolteam ten goede komen.

Socioculturele samenleving Deze context wordt via een ruim aantal uiteenlopende initiatieven gerealiseerd. Deze zijn soms gekoppeld aan vakkenonderwijs, maar ook aan projecten of initiatieven waarvan een aantal origineel en inspirerend zijn. De betrokkenheid en het engagement van het lerarenteam om deze context te realiseren is groot. Een aantal initiatieven zijn verankerd in het pedagogisch project en in de historie van de school. Sommige activiteiten worden door de leerlingen geëvalueerd. Een totaalplanning van de VOET zou mogelijke overlapping kunnen wegwerken en de beheersbaarheid alsook de draagkracht en de taaklast ten goede komen.

3.1.1.2 Natuurwetenschappen in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. Het didactisch materiaal en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De evaluatie is valide en de leerlingen krijgen voldoende begeleiding.

Onderwijsaanbod Het aanbod is volledig, evenwichtig en afgestemd op het verwachte beheersingsniveau van de leerplandoelstellingen. De leerlingen leren observeren uit waarnemingen en oefenen wetenschappelijke vaardigheden tijdens demonstratieproeven, proevenrondes met diverse opdrachten en de biotoopstudie. Door de wetenschappelijke concepten te verbinden met dagelijkse waarnemingen en leefgewoonten komen de doelstellingen over wetenschap en samenleving voldoende aan bod.

Het studiepeil en de leerlingenresultaten zijn goed. De samenhang binnen de graad wordt bewaakt.

Onderwijsorganisatie De grootte van de klasgroepen laat de leerplanrealisatie toe. Het groeperen van de lesuren voor de meeste klasgroepen en het extra lesuur natuurwetenschappen in het tweede leerjaar bevorderen de leerplanrealisatie.

Uitrusting Alle lessen vinden plaats in het lokaal voor natuurwetenschappen. Het is
ICT aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal. De uitrusting en de
Inzet uitrusting leermiddelen voor de realisatie van de praktische leerplandoelstellingen zijn
Leermiddelen aanwezig. Het lokaal is uitgerust met internetverbinding en beamer. De
integratie van ICT vindt ingang.

Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt
ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is evenwichtig, gericht op de leerplandoelstellingen en gaat
Evenwicht voldoende na of de leerplandoelstellingen worden bereikt. Ook experimentele
Volledigheid vaardigheden en specifieke vakattitudes worden geëvalueerd. Er is veel variatie
Beheersingsniveau in de vraagstelling. De leraren bevragen praktische vaardigheden soms
Transparantie theoretisch, wat geen toegevoegde waarde biedt aan het leerproces van de
leerling

De puntenverdeling is voor de leerlingen duidelijk. Toetsen worden met zorg
gecorrigeerd.

Leerbegeleiding Het klasklimaat is rustig en gericht op leren. De opbouw van de lessen is
Preventief gevarieerd, interactief en de leerlingen werken gemotiveerd mee. Het
Curatief lesmateriaal is gestructureerd. De leerlingen krijgen hulp bij het plannen en de
studiehouding. Tijdens de lessen wordt expliciet aandacht besteed aan 'leren
leren'. Verwijzingen naar de leefwereld en samenleving wakkeren de motivatie
van de leerlingen aan. Demonstratieproeven en multimediatoepassingen
visualiseren de leerinhouden en bevorderen de begripsvorming.

Deskundigheidsbevordering De deskundigheidsbevordering draagt voldoende bij tot het bereiken van de
Overleg leerplandoelstellingen. De betrokken leraren nemen deel aan externe
Vorming vormingen om hun deskundigheid verder te ontwikkelen. De vakgroepwerking
omvat organisatorische en pedagogische aspecten. Voor de begeleiding van de
leerlingen en het afstemmen van de leerplanrealisatie in parallel- of
vervolgklassen wordt de samenhang bewaakt. Er is collegiale samenwerking.
Leraren wisselen vlot lesmateriaal en evaluatievragen uit. De school werkt
samen met de begeleidingsdienst. De vakgroep beschikt over voldoende
reflecterend vermogen om de kwaliteit van haar werking verder te verhogen.

3.1.1.3 Techniek in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/017)

Voldoet niet

De eindtermen en de leerplandoelstellingen worden in onvoldoende mate gerealiseerd. De school beschikt
niet over de minimale materiële uitrusting. De evaluatie is onvoldoende valide.

Onderwijsaanbod Bij de realisatie van de eindtermen en de leerplandoelstellingen volgen de
Volledigheid leraren onvoldoende de leerplanvisie. Door sterk leerboekgericht te werken
Evenwicht bieden de leraren de meeste toepassingsgebieden wel aan, maar komen een
Beheersingsniveau aantal leerplandoelstellingen niet of in onvoldoende mate aan bod. De lessen
Samenhang worden niet systematisch benaderd vanuit de kerncomponenten 'technisch
systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzes' en de dimensies
'begrijpen, hanteren en duiden'. Het lerarenteam volgt bovendien de

verhouding tussen 50 % 'hanteren' en 50 % 'duiden en begrijpen' niet. Sommige toepassingsgebieden komen onvoldoende evenwichtig aan bod. De toepassingsgebieden biochemie en transport vinden te weinig draagvlak binnen de opdrachten. De meeste leerinhouden worden onvolledig of te kennisgericht behandeld.

Het technisch proces vertrekt zelden vanuit een behoefte en verloopt niet altijd volgens de vijf stappen met name het stellen van een probleem, het ontwerpen, het maken, het in gebruik nemen en het evalueren. Bij de uitgevoerde projecten ligt de nadruk overwegend op de praktische realisatie en onvoldoende op de 'probleemomschrijving' en het 'ontwerpen'. Het leren kiezen en het leren gebruikmaken van de juiste en/of gepaste hulpmiddelen op verantwoorde en/of milieubewuste en/of veilige wijze exploreert men onvoldoende. De omschrijving van de behoefte of probleemstelling is meestal weinig uitdagend, omdat de oplossing vaak voor de hand ligt. De techniekprojecten evolueren te weinig van sterk gestuurde naar meer open opdrachten en van aanvankelijk eenvoudige naar meer complexere projecten.

ICT wordt onvoldoende als instrument gebruikt bij het maken van ontwerptekeningen, het verzamelen van informatie over een technisch systeem, het communiceren tussen leerlingen en leraren ...

De eindtermen met betrekking tot illustreren, ontwerpen en de rol van technische beroepen krijgen aandacht. De kansen om aanleg en belangstelling bij de leerlingen te ontdekken in functie van een doelgerichte onderbouwing van de studiekeuze en oriëntering, worden niet benut.

Onderwijsorganisatie
Samenstelling klasgroepen

De school volgt de aanbevelingen van het leerplan voor een optimale leerplanrealisatie onvoldoende op. De grootte van de groepen (tot 21 leerlingen) overstijgt het aanbevolen aantal van 12 tot 16 leerlingen. Dergelijke groeps grootte belemmert het optimaal gebruik van de onderwijstijd, in het bijzonder de doeltreffende begeleiding van de techniekprojecten en onderzoeksopdrachten.

Evaluatiepraktijk
*Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie*

De evaluatiepraktijk is eerder zwak en onvoldoende uitgewerkt in functie van de te verwerven leerplandoelstellingen. Het product wordt voornamelijk geëvalueerd en in veel mindere mate de manier waarop de verschillende stappen van het technisch proces worden doorlopen. Hierdoor worden kansen tot remediëren en bijsturen van het leerproces van de leerlingen gemist. Duidelijke evaluatiecriteria ontbreken waardoor gelijkgerichtheid ten aanzien van de leerlingen niet gerealiseerd wordt. De vraagstelling in de toetsen is vooral gericht op reproductieve kennis.

Uitrusting
*ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen*

De school beschikt over een technieklokaal. Het lokaal is niet uitgerust met polyvalente werktafels voor leerlingen en straalt geen technologisch karakter uit. De voorgeschreven ICT-uitrusting, namelijk één pc per drie leerlingen, ontbreekt en belemmert de ICT-integratie in de lessen. De beschikbare ruimte volstaat niet in verhouding tot de grootte van sommige klasgroepen om actief, constructief en onderzoekend leren en werken mogelijk te maken. Dit hypothekeert een kwaliteitsvolle leerplanrealisatie.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De leraren hanteren een leerboek. Een kritische aftoetsing met de eindtermen dringt zich echter op. De ondersteuning van de praktische uitwerking van de techniekprojecten is beperkt: de probleemstelling, een stappenplan, een werkmethode en evaluatiecriteria ontbreken.

Het onderwijsleergesprek en groepswork zijn de meest voorkomende werkvormen. Leerlingactieve werkvormen zijn nog niet ingebed in de dagelijkse klaspraktijk. De gekozen projecten dragen niet bij tot het oriëntatieproces van de leerling.

Deskundigheidsbevordering
Vorming
Overleg

Door de kleinschaligheid van de eerste graad bestaat er geen afzonderlijke vakgroep. Er wordt evenmin een vakgroepwerking georganiseerd op niveau van de scholengemeenschap. Hoewel het nascholingsaanbod wordt benut, komt het onvoldoende tegemoet aan de behoefte aan ervaringsuitwisseling en collegiaal leren.

3.1.1.4 Plastische opvoeding in de A-stroom en in aso tweede graad in de studierichtingen Latijn, Economie en Wetenschappen (leerplannen D/2008/7841/044 en D/2014/7841/022)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate gerealiseerd. De evaluatie voldoet niet.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

De vakgroep beschikt over jaarplannen die vertrekken vanuit de projecten die met de leerlingen gerealiseerd worden. Voor elk van deze projecten is omschreven welke aspecten van vormgeving aan bod komen. Hetzelfde gebeurt voor de toegepaste technieken, de elementen van beeldbeschouwing en de relaties met de kunstbeschouwing. De link naar de leerplandoelstellingen is op deze manier transparant.

Er is veel aandacht voor het onderdeel 'waarnemen'. De leerlingen krijgen een duidelijke toelichting van de toegepaste stijl of kunstenaar. Vervolgens zoeken ze naar passend beeldmateriaal dat als basis dient voor het eindresultaat van hun project. Hierdoor wordt van bij het begin van de opdracht de individualiteit van de leerlingen aangesproken. De leerlingen worden zo ook geconfronteerd met de diversiteit, aangebracht door hun klasgenoten.

De leerplancomponent 'onderzoek/vormgeving' vullen de leerlingen in door te ontwerpen en het maken van studies. Hierbij krijgen de leerlingen diverse technieken aangereikt. Over de verschillende opdrachten heen worden deze gevarieerd en in moeilijkheid verhoogd.

'Reflectie en attitudes' worden op een aangename wijze aangepakt door tijdens de les de leerlingen commentaar te laten geven op hun eigen werk en dat van anderen. De les wordt afgesloten met het bespreken en vergelijken van elkaars werken. Groepswork is weinig aanwezig, mede door de specifieke inrichting van het lokaal waarin de lessen doorgaan.

Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Op het einde van een project wordt aan de leerlingenrealisaties een score toebedeeld, met een onderscheid tussen vormgeving en techniek. Op deze wijze wordt de leerling vooral op het product geëvalueerd. De geschreven commentaar licht enigszins het proces en de vakgebonden attitudes toe. Het stimuleren van het zelfevaluerend en zelfreflecterend vermogen van de leerlingen, zoals aangegeven in het leerplan, gebeurt te weinig, voornamelijk door het ontbreken van andere evaluatievormen en de schrale opbouw van de leerlingenmappen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Observatie toont aan dat er behendig omgegaan wordt met de heterogeniteit in de eerste graad. Leerlingen worden subtiel bijgestuurd en dit alles gebeurt in een positieve sfeer. Goede resultaten dienen als hefboom om het gehele klasniveau op te tillen. Dit alles reflecteert zich in de hoge kwaliteit van de leerlingenwerken. Uit respect voor de leerlingen en voor de uitstraling van het vak mag het leerlingenwerk nog meer getoond worden, zoals het leerplan adviseert. Het taalbeleid is niet gestructureerd en gebeurt ad hoc. Een begrippenlijst van de gebruikte vaktaal ontbreekt in de procesmap. Schoolbrede initiatieven zoals taaltips, woordenschat- en leerstrategieën zijn terug te vinden aan de muur in de klas.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Plastische opvoeding beschikt niet over een eigen vaklokaal. Er zijn geen grote en onderhoudsvriendelijke tafels en ook geen wasbak met meerdere kranen, zoals het leerplan voorschrijft. Eveneens ontbreken open rekken om onafgewerkt ruimtelijk werk van de leerlingen te plaatsen. Dit alles brengt een correcte uitvoering van de leerplandoelstellingen in gevaar. De minimale uitrusting voor ICT is aanwezig. Ze wordt echter weinig ingezet. De klasbibliotheek wordt nauwelijks met door de school aangekochte werken aangevuld. Extra materiaal voor de leerlingen is voldoende aanwezig en kan vlot aangeschaft worden.
Deskundigheidsbevordering <i>Vorming</i>	De nascholingen zijn vooral vaktechnisch gericht en brengen hoofdzakelijk nieuwe technieken aan. De boodschappen van de pedagogisch-didactisch gerichte bijscholingen sijpelen soms te weinig door tot de dagelijkse werking in de klas. Zo blijft de nascholing over evaluatie zonder tastbaar resultaat.

3.1.1.5 Muzikale opvoeding in de A-stroom en in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks-Latijn, Latijn en Wetenschappen (leerplannen D/2009/7841/029 en D/2013/7841/010)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. Het zingen en het muziekbeluisteren wordt goed ingevuld. Het initiatief om inhaallessen alsook musiceermomenten over de middag aan te bieden, is positief.

Onderwijsaanbod	Het geboden muziekonderwijs verloopt leerplangericht, maar kan versterkt worden inzake de behandeling van de muzikale omgangsvormen voor wat betreft ontwerpen van muziek en improviseren. Het zingen wordt ingevuld vanuit een afgestemd liedrepertoire. Het instrumentaal musiceren gebeurt, maar in te beperkte mate vanuit een goed uitgebalanceerde leerlijn. De organisatie van het musiceren wordt belemmerd door het te klein muzieklokaal. Beluisteren van muziek is voldoende aan de orde en dit volgens de genrevrije benadering, zoals de leerplannen voorschrijven.
<i>Volledigheid</i>	
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	
Evaluatiepraktijk	Het evalueren van de muziekpraxis gebeurt. De evaluatiecriteria kunnen echter sterker op het onderwijsleerproces afgestemd worden. De schriftelijke evaluaties sporen met de leerplanbehandeling. De toepassing van de afspraken inzake taalbeleid op schoolniveau, kunnen strikter toegepast worden. De opmaak van de toetsen, en soms ook de correcties, zijn ondermaats. Voorts vertrekken de schriftelijke evaluaties nog niet vanuit klinkende muziek.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Volledigheid</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Transparantie</i>	
Leerbegeleiding	Het lesmateriaal kan sterker uitgewerkt worden voor wat de leerondersteuning betreft. De opmaak van de lesnotities is behoorlijk, onder meer door het gebruik van software voor muzieknotatie. Positief binnen de leerbegeleiding zijn de mogelijkheden tot het volgen van inhaallessen alsook de musiceermomenten over de middag.
<i>Preventief</i>	
<i>Curatief</i>	
Uitrusting	De minimale materiële leerplanvereisten zijn aanwezig. Internet is beschikbaar. Zoals aangegeven is het lokaal te klein voor een dynamisch invulling van de muziekpraxis. Zowel de inrichting als de aankleding van het lokaal is gedateerd. Het is noodzakelijk om een voldoende ruim en tegelijk eigentijds muzieklokaal in te richten.
<i>ICT</i>	
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	
Deskundigheidsbevordering	Er werd geen vakgerichte nascholing gevolgd en de participatie aan de vakgroep op het niveau van de scholengemeenschap is te beperkt. Verslagen van vakgroepwerk werden niet voorgelegd.
<i>Vorming</i>	
<i>Overleg</i>	

3.1.1.6 Biologie in aso tweede graad in de studierichtingen Economie, Grieks-Latijn, Latijn en Wetenschappen en in aso derde graad in de studierichtingen Economie-wiskunde, Latijn-Wetenschappen, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde (leerplannen D/2012/7841/003, D/2012/7841/004, D/2006/0279/034, D/2006/0279/035, D/2014/7841/010 en D/2014/7841/011)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Het didactisch materiaal en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. Er wordt geïnvesteerd in leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod <i>Volledigheid</i> <i>Evenwicht</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Samenhang</i>	De leerlingen bereiken de leerplandoelstellingen in voldoende mate. Ze krijgen de leerplandoelstellingen op een hoog beheersingsniveau aangeboden en de resultaten zijn goed. De vaardigheidsgerichte leerplandoelstellingen komen minder aan bod. Door het te sterk kennisgericht aanbieden van de leerplandoelstellingen gaat er onvoldoende aandacht naar de algemene doelstellingen in verband met 'onderzoekend leren/leren onderzoeken'. De leerlingen leren kennis- en vaardigheidsgerichte aspecten met onvoldoende samenhang verwerken. Leerlingen rapporteren en reflecteren te weinig over onderzoeksopdrachten. De algemene doelstellingen in verband met 'wetenschap en samenleving' komen impliciet tijdens de lessen aan bod.
Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	Het didactisch materiaal en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie. De lessen biologie vinden plaats in lokalen met voorzieningen zoals gevraagd door het leerplan. De lokalen zijn uitgerust met een lerarencomputer met internetverbinding en een beamer. De leermiddelen voor de realisatie van de praktische leerplandoelstellingen zijn aanwezig. De school schept financiële ruimte om de leermiddelen verder aan te vullen en te actualiseren. Het beheer van het materiaal en de producten is goed georganiseerd. De veiligheid van de leerlingen wordt bewaakt. De verluchting in het chemielokaal is ontoereikend. Een renovatie van de wetenschapslokalen dringt zich op.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	Het aanwezige didactisch materiaal en de schooluitrusting worden efficiënt ingezet met het oog op het bereiken van de leerplandoelstellingen. De evaluatie van de leerlingen is voldoende valide en transparant. De bevraging is representatief voor de aangeboden leerinhouden en het niveau voldoet. De leerlingenevaluatie gaat echter sterker uit van de leerinhouden dan van de leerplandoelstellingen. De opgaven peilen naar kennis, inzicht en toepassingen maar het kennisaspect overweegt. Evaluatie van wetenschappelijke vaardigheden en attitudes in het kader van onderzoekend leren en leren onderzoeken worden te weinig opgenomen in de evaluatiepraktijk. De vraagstelling gebeurt evenwichtig over de verschillende leerinhouden. Ze is verzorgd, gevarieerd en ingebed in voor de leerlingen herkenbare contexten. Duidelijk beeldmateriaal ondersteunt de vragen. De evaluatiecriteria zijn helder en de leerlingen kennen de puntenverdeling. Toetsen en examens worden met zorg gecorrigeerd op basis van oplossingsmodellen. De meeste examens starten met een rubriek meerkeuzevragen. Deze rubriek heeft een belangrijk aandeel in de totaalscore. Door het grote aantal meerkeuzevragen en het hergebruik van vragen komt, vooral in de tweede graad, de betrouwbaarheid van de evaluatie in het gedrang.

Leerbegeleiding
Preventief
Curatief

De lessen verlopen rustig en in een veilig leerklimaat. Leraren moedigen de leerlingen aan tot participatie aan de leergesprekken. De opbouw van de lessen is gevarieerd en de leerlingen werken gemotiveerd mee. Er is voldoende aandacht voor inbreng van de leerlingen. Op toetsen en examens weten de leerlingen wat van hen wordt verwacht en ze krijgen voldoende feedback. Overhoringen zetten de leerlingen aan tot regelmatige studie en bereiden goed voor op de examens. Leerlingen krijgen remediëring en feedback in functie van de noden.

Deskundigheidsbevordering
Overleg
Vorming

De deskundigheidsbevordering draagt voldoende bij tot het bereiken van de leerplandoelstellingen. De vakgroepwerking omvat organisatorische en pedagogische aspecten. De leden van de vakgroep werken nauw samen met betrekking tot de gelijkgerichtheid in het aanbod. Leraren wisselen vlot lesmateriaal en evaluatievragen uit. In het kader van leren onderzoeken en onderzoekend leren is de vakgroep nog op zoek naar een leerlijn en de gelijkgerichtheid in het organiseren van opdrachten en de daarbij horende evaluatie.

De vakgroep ziet terecht werkpunten in de nog betere afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen en de uitbreiding van de experimentele vaardigheden bij de leerlingen. De vakgroep staat open voor externe feedback en werkt samen met de begeleidingsdienst. De vakgroep beschikt over voldoende reflecterend vermogen om de kwaliteit van haar werking verder te verhogen.

3.1.1.7 Frans in aso derde graad in de studierichtingen Economie-Moderne talen, Latijn-Moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en in tso derde graad in de studierichtingen Onthaal en public relations en Toerisme (leerplannen D/2014/7841/005 en D/2014/7841/008)

Voldoet

Globaal gezien voldoet het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk aan de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod
Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

Wat de leerplandoelen betreft, die betrekking hebben op de eindtermen van de basisvorming, voldoet het onderwijsaanbod. Kennis en vaardigheden komen geïntegreerd en in een evenwichtige verhouding aan bod. Daarbij bereikt de meerderheid van de leerlingen het verwachte beheersingsniveau.

Alle vaardigheden komen aan bod, maar niet altijd met een voldoende variatie van tekstsoorten. De luistervaardigheid wordt gestimuleerd door het vlot en verzorgd taalgebruik van de leraren. Het klasmanagement en het geven van instructies verloopt doorgaans in het Frans zodat de lessen een permanente oefening worden in het begrijpen van de gesproken taal.

Voor de leesvaardigheid gaat er veel aandacht naar informatieve en literair-artistische teksten, maar blijven de andere tekstsoorten onderbelicht. De literaire competentie van de leerlingen wordt ook ontwikkeld door stimulerende opdrachten rond huislectuur.

De schrijfvaardigheid komt uitgebreid aan bod, onder meer in een portfolio. De leerlingen krijgen duidelijke instructies en uitvoerige feedback die uitmondt in tekstrevisie. Ook aan de spreekopdrachten gaan ondersteunende instructies vooraf met verwijzingen naar toepasbare strategieën. De efficiënte organisatie van spreekoefeningen wordt echter gehinderd door de grootte van sommige lesgroepen.

De interculturele component krijgt veel aandacht. De leerlingen komen op authentieke wijze in contact met de Franse cultuur tijdens een aantal studiereizen en cultuurevenementen zoals film en theater.

Grammatica wordt nog te veel behandeld als een geïsoleerde component van taal. Daarbij ligt dan heel sterk de nadruk op één grammaticale categorie, namelijk de werkwoorden.

De doelstellingen die betrekking hebben op het specifiek gedeelte komen niet doelgericht genoeg aan bod in de pool Moderne talen en de studierichting Toerisme. Deze studierichtingen worden onvoldoende richtingspecifiek geprofileerd. In de pool Moderne talen krijgt de onderzoekscompetentie een kwaliteitsvolle invulling, maar de andere specifieke eindtermen komen veeleer impliciet aan bod met onvoldoende diepgang en niet op het hoger beheersingsniveau dat het leerplan beoogt. De profilering van de Moderne talen wordt zeker gehinderd door samenzettingen met de niet-Moderne talenrichtingen. Voor Toerisme is de inkleuring eveneens beperkt, tenzij in de geïntegreerde proef waarvoor met de opdrachten een aantal doelstellingen gedekt worden.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De puntenverdeling voor de examens spoort met het gewicht dat de leerplannen aan de verschillende componenten toekennen. De evaluatie voor dagelijks werk is minder evenwichtig en heeft een beperkte dekking van de tekstsoorten voor de vaardigheden. Voor de evaluatie van de productieve vaardigheden wordt gebruik gemaakt van diverse scoringswijzers met taakspecifieke beoordelingscriteria. Daarbij worden de leerlingen betrokken via zelf- en peerevaluatie.

De evaluatie van de kenniscomponent is overwegend reproductief. Grammatica en woordenschat worden hoofdzakelijk geëvalueerd met gesloten oefeningen in een beperkte context. Taaltaken waarin leerlingen hun kennis op creatief-communicatieve wijze moeten inzetten, behoren nog niet tot het evaluatie-arsenaal. Het besef groeit dat de evaluatie moet evolueren in die richting, maar vooralsnog ontbreekt expertise op dit vlak.

De deelopdracht voor Frans in de geïntegreerde proef is doordacht en sluit goed aan bij de specificiteit van de studierichting en de doelen van het leerplan Frans. Voor het overige is de evaluatie te weinig afgestemd op de specifieke doelen voor de studierichting Toerisme. Ook in de Moderne talen is de evaluatie onvoldoende gericht op het toetsen van het beheersingsniveau met betrekking tot de specifieke eindtermen. De evaluatie van de onderzoekscompetentie bestrijkt daarentegen alle fasen van het onderzoek met een beoordeling van zowel product als proces. Onrechtstreeks worden hierbij ook een aantal andere specifieke eindtermen betrokken.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerbegeleiding in het vak Frans ligt in het verlengde van de sterke leerbegeleiding op schoolniveau. Zowel preventief als curatief bieden de leraren intensieve ondersteuning aan de leerlingen. Studietips, leerstofoverzichten en remediëring worden online ter beschikking gesteld. De leraren staan ter beschikking voor bijwerklessen. Afsprakennota's creëren een duidelijk kader voor het lesklimaat. Gevarieerde werkvormen stimuleren de actieve deelname van de leerlingen aan de lessen, al is de grootte van de lesgroepen hiervoor een remmende factor. Het OVUR-schema wordt als werkmethode geïntegreerd in de opdrachten voor de onderzoekscompetentie en de geïntegreerde proef.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De lessen hebben plaats in vaklokalen die voorzien zijn van de uitrusting die de leerplannen vereisen. De leraren maken er adequaat gebruik van en kleden de lokalen vakspecifiek aan. De integratie van ICT wordt afgeremd door de beperkte beschikbaarheid van de computerlokalen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

Bij de opbouw van expertise op het vlak van taaltaken staat de vakgroep open voor externe ondersteuning. Ook professionele samenwerking met de vakgroep Engels komt op gang en genereert kruisbestuivende inzichten. Weinig continuïteit in de opdrachten is echter niet bevorderlijk voor de opbouw van expertise.

Met het oog op een duidelijker richtingspecifieke inkleuring in Toerisme is het nog niet gekomen tot overleg met vakken van het specifiek gedeelte.

3.1.1.8 Engels in aso derde graad in de studierichtingen Economie-Moderne talen, Latijn-Moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en in tso derde graad in de studierichtingen Onthaal en public relations en Toerisme (leerplannen D/2014/7841/003 en D/2014/7841/019)

Voldoet

Globaal gezien voldoet het onderwijsaanbod en de evaluatiepraktijk aan de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod De leerplandoelen die betrekking hebben op de eindtermen van de basisvorming worden gerealiseerd in een evenwichtige verhouding en op het beoogde beheersingsniveau. Kennis en vaardigheden komen overwegend geïntegreerd aan bod en de vaardigheden worden bestreken met een voldoende gevarieerd tekstaanbod.

Volledigheid

Evenwicht

Beheersingsniveau

Samenhang

De luistervaardigheid wordt onder meer geoefend door het consequent en vlot gebruik van het Engels als instructietaal. Als onderdeel van de leesvaardigheid en de interculturele component is er veel aandacht voor literatuur, onder meer aan de hand van creatieve opdrachten over huislectuur.

Voor spreken en schrijven krijgen de leerlingen uitvoerige instructies, waarbij toepasselijke strategieën onder hun aandacht gebracht worden. De instructies en taakspecifieke beoordelingsinstrumenten vormen een basis voor goed onderbouwde feedback. De efficiënte organisatie van spreekoefeningen wordt echter gehinderd door de grootte van sommige lesgroepen.

De doelstellingen die betrekking hebben op de specifieke eindtermen van de pool Moderne talen krijgen een weinig diepgaande invulling en worden niet gerealiseerd op het beoogde beheersingsniveau. Samenzettingen met de niet-Moderne talenrichtingen zijn hiervoor een belemmerende factor, maar rechtvaardigen nog niet de zwakke profilering van de Moderne talen.

Voor de studierichting Toerisme werken de leraren met een apart leerwerkboek, maar dat wordt veeleer zuinig gebruikt om de doelstellingen die inherent zijn aan het specifiek gedeelte van de studierichting te realiseren.

Evaluatiepraktijk De evaluatie voor de examens dekt op evenwichtige en transparante wijze de vaardigheidsdoelen van de leerplannen, al kan nog beter aangesloten worden bij de tekstsoorten. Voor kennis bestrijkt de evaluatie alle taxonomische niveaus die per deelopdracht aangegeven worden. Creatief-communicatieve opdrachten overwegen in de puntenverdeling. Dat is niet het geval voor de evaluatie van dagelijks werk, waarin de verschillende leerplancomponenten niet evenwichtig vertegenwoordigd zijn en waarbij het reproductieve niveau zelden overstegen wordt.

Evenwicht

Volledigheid

Beheersingsniveau

Transparantie

Voor de evaluatie van de productieve vaardigheden wordt gebruik gemaakt van diverse scoringswijzers met taakspecifieke beoordelingscriteria. Daarbij worden de leerlingen betrokken via zelf- en peerevaluatie.

De evaluatie sluit onvoldoende aan bij de doelstellingen van het specifieke gedeelte in de Moderne talen en Toerisme. In de studierichting Toerisme wordt dit gedeeltelijk ondervangen door de zinvolle deelopdracht voor Engels in de geïntegreerde proef.

Leerbegeleiding

Preventief

Curatief

De leerbegeleiding in het vak Engels ligt in het verlengde van de sterke leerbegeleiding op schoolniveau. Zowel preventief als curatief bieden de leraren intensieve ondersteuning aan de leerlingen. Studietips, leerstofoverzichten en remediëring worden online ter beschikking gesteld. De leraren staan ter beschikking voor bijwerklessen. Afsprakennota's creëren een duidelijk kader voor het lesklimaat. Gevarieerde werkvormen stimuleren de actieve deelname van de leerlingen aan de lessen, al is de grootte van de lesgroepen hiervoor een remmende factor. Het OVUR-schema wordt als werkmethode geïntegreerd in de opdrachten voor de geïntegreerde proef.

Uitrusting

ICT

Inzet uitrusting

Leermiddelen

De school beschikt over vaklokalen met een didactische uitrusting die door het efficiënt gebruik ervan het realiseren van de onderwijsdoelen effectief ondersteunt. De vaklokalen zijn door hun talige aankleding een stimulerende leeromgeving. De integratie van ICT wordt afgeremd door de beperkte beschikbaarheid van de computerlokalen.

Deskundigheidsbevordering

Overleg

Vorming

Bij de opbouw van expertise op het vlak van taaltaken staat de vakgroep open voor externe ondersteuning. Ook professionele samenwerking met de vakgroep Frans komt op gang en genereert kruisbestuivende inzichten. Weinig continuïteit in de opdrachten is echter niet bevorderlijk voor de opbouw van expertise.

Met het oog op een duidelijker richtingspecifieke inkleuring in Toerisme is het nog niet gekomen tot overleg met vakken van het specifiek gedeelte.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op systematische wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De laatste jaren zijn er renovaties uitgevoerd. Ook in de nabije toekomst staan er nog enkele renovaties gepland.

Het globaal preventieplan (GPP) en het jaarlijks actieplan (JAP) zijn overwegend gestructureerd opgebouwd op basis van eigen vaststellingen en de bevindingen van de externe deskundigen. De uitwerking van het plan is concreet en realistisch. Voor de opdracht van de preventieadviseur voorziet de school geen lestijden. De externe dienst voor preventie en bescherming op het werk heeft tijdens haar laatste bezoek maar een beperkt aantal lokalen bezocht. De gebouwen worden op regelmatige basis onderhouden, maar de instelling kan geen preventief onderhoudsprogramma voor haar infrastructuur en uitrusting voorleggen. Het aankoop- en indienststellingsbeleid vertoont hiaten. Belangrijke verwijzingen naar de regelgeving of normen worden niet gekoppeld aan de offerteaanvragen of vermeld bij de bestellingen. De bestelformulieren worden enkel ondertekend door de directeur.

Uit de controles en adviezen van de bevoegde interne en externe diensten blijkt een beperkt aantal tekorten op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne. Het voornaamste werkpunt voor de school is het werken aan de algemene houding met betrekking tot orde en netheid en aan een cultuur waarbinnen elkeen zich aangesproken voelt om op zijn eigen niveau bij te dragen aan de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leer- en werkomgeving. In sommige lokalen is er rommel en kunnen orde en netheid veel beter. Tijdens de lesbezoeken is er vastgesteld dat een klein aantal leerlingen niet altijd de veiligheidsvoorschriften volgen. Een aantal pictogrammen is niet aangebracht volgens de voorschriften. Op de speelplaats en de paden is kans op valgevaar door losliggende tegels en oneffenheden. De overdekte speelplaats is te klein. De instelling beschikt niet voor elk toestel over een indienststellingsverslag (conform de afspraken afgesloten binnen het convenant). De verluchting in het chemielokaal is ontoereikend. De inrichting van een preparatielokaal met verluchting staat gepland. De periodieke controles van ladders gebeurt niet systematisch.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoet de school nog niet aan de minimale verwachtingen. Het aantal urinoirs is te beperkt voor de leerlingenpopulatie. Het sanitair blok in gebouw D is verouderd. Er is tevens geurhinder. Voor deze toiletten zijn er op korte tijd renovatiewerken gepland. Het sanitair voor het personeel is niet gescheiden voor mannen en vrouwen. De school houdt sinds januari 2016 een beperkt register met de interventies van de eerste hulp bij. Volgens deze lijst worden er geregeld medicijnen gegeven. Het EHBO-materiaal wordt niet regelmatig gecontroleerd. Niet alle hulpverleners bezitten de nodige attesten. De school erkent dit probleem en voorziet nog in een gepaste opleiding voor een aantal personeelsleden dit schooljaar.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de systematiek waarmee de instelling tekorten opspoot en wegwerkt, de realisatie van kleinere (tussentijdse) oplossingen en de aandacht voor voortdurende renovatie vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de instelling om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatie-gegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De leerbegeleiding is stevig ingeplant in de dagelijkse werking van de school en onderschreven in het opvoedingsproject. In de eerste graad is er een brede basiszorg, gedragen door het schoolteam en sterk ondersteund door de graadcoördinatoren. In de tweede en de derde graad zet de school in op de verzelfstandiging van de leerlingen wat leerbegeleiding betreft.

In het hele zorgtraject is er doorlopend oog voor de studieloopbaanbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid (GOK). De school zet een rijk instrumentarium in om alle leerlingen te ondersteunen. De school kent haar omgeving door data te verzamelen en in kaart te brengen, zoals de denataliteitscijfers of de GOK-cijfers van de buurten waar zij uit rekruteert.

De school onderscheidt in zijn zorgcontinuüm bewust de verschillende fases van brede basiszorg tot individueel aangepast curriculum. Zo wil ze haar zorgbeleid afstemmen op het M-decreet.

Ondersteuning De goed functionerende 'cel leerlingenbegeleiding' bestaat uit de graadcoördinatoren, versterkt door het CLB en het directieteam. Wekelijks is er een overleg gepland, indien nodig vraagt men er de internaatsdirecteur bij.

De cel leerlingenbegeleiding maakt in het begin van elk schooljaar haar werking en bereikbaarheid kenbaar aan de leerlingen door het uitdelen van een sticker 'nie pleuie, nie neute'. De leerlingen kleven de sticker in hun agenda en kunnen hierop lezen waar en hoe de cel te bereiken is. De cel communiceert regelmatig met de ouders over de leerlingen.

De school kent haar leerlingen. Bij de inschrijving van de leerlingen gebeurt een diepe bevraging die door de graadcoördinatoren verwerkt wordt. Desnoods vragen zij telefonisch verder informatie op bij de ouders. Zij verzamelen de gegevens in digitale 'dossierlijnen', die tijdens de portretterende klassenraad toegelicht en vervolledigd worden. Bij complexe dossiers worden naast de voltallige klassenraad, ook het CLB, de eventuele GON-begeleider (Geïntegreerd Onderwijs) of de ouders op het overleg gevraagd. Tijdens dit overleg poogt men om het beeld van de leerling zo scherp mogelijk te stellen.

Elke leerling kan terecht in de avondstudie waar hij ongestoord kan studeren. Elke leerkracht staat klaar om op specifieke momenten studiebegeleiding te geven. De leerlingen in de eerste graad leren hun agenda als studieplanner gebruiken en krijgen een checklist mee om hun boekentas te maken. Op het digitale leerplatform kunnen ze terecht voor leerstofoverzichten, remediëringsoefeningen, correctiesleutels, enzovoort. Tijdens de 'Leren Lerenweek' krijgen de leerlingen wenken over het werken met deze en nog meer instrumenten.

De verhoogde zorg wordt voornamelijk gedetecteerd door de klastitularissen of vakleerkrachten. De graadcoördinator komt dan in beeld om te observeren en verder op te volgen. Indien nodig wordt de hulp van het CLB ingeschakeld. Alle informatie wordt verzameld in de 'dossierlijnen', toegankelijk voor alle betrokkenen. Discrete informatie wordt op papier bijgehouden. De cel leerlingenbegeleiding werkt een gedifferentieerde aanpak op maat van de leerling uit.

De portretterende klassenraad kan reeds in het begin van het curriculum van de leerling beslissen om uitbreiding van zorg op te starten. Bij het vermoeden van een psychische of fysieke leerstoornis in een later moment van de loopbaan van de leerling, contacteert de cel leerlingenbegeleiding de ouders. De cel kan voorstellen om een onderzoek via het CLB op te starten. Ze stelt een contract op met de specifieke sticordi-maatregelen (stimuleren, compenseren, remediëren, differentiëren en dispensereren) of maakt individuele handelingsplannen op. De leerling wordt van nabij opgevolgd en regelmatig besproken. Afhankelijk van de diagnose gebruiken de leerlingen extra materiële hulpmiddelen en tijdens de examens kunnen ze terecht in een zorgklas.

Bij de zorg op maat start een intensieve samenwerking met bijles-leraren of logopedisten of GON-begeleiders, enzovoort. In samenwerking met het CLB kan de leerling geheroriënteerd worden, intern of extern. De school geeft ook aandacht aan leerlingen die langere tijd niet naar school kunnen komen, via digitale weg of door onderwijs aan huis.

Doeltreffendheid De cel volgt de individuele leerlingenresultaten van nabij op om de werking van de ingezette middelen te evalueren en waar nodig bij te sturen. De communicatie met de ouders hierover verloopt laagdrempelig.

Deze opvolging gebeurt echter nog te weinig op klas- of schoolniveau. Hierdoor blijft de noodzakelijke structurele bijsturing en borging uit. Het ontbreekt de school nog aan een kwaliteitszorgsysteem om de doeltreffendheid van de leerbegeleiding na te gaan.

De school stelt dat de basiszorg door het lerarenteam gedragen wordt. Het onderzoek van de doorlichting stelt echter vast dat de leerbegeleiding sterk afhankelijk is van de betrokken leraren. Voor veel factoren en praktische aspecten doen ze te makkelijk beroep op de graadcoördinatoren, die hierdoor overbelast kunnen geraken.

Vanuit taalbeleid is er sterk aandacht voor zorg. In het begin van het schooljaar leggen de leerlingen een taaltoets af om hun niveau te detecteren. De schoolleiding geeft duidelijke regels voor het opstellen van de vragen in toetsen of examens, om tegemoet te komen aan leesbaarheid, duidelijkheid en eenvormigheid. Leraren werkten taaltips, woordenschat- en leesstrategieën uit en afficheren ze in de klas. De leerlingen krijgen een bundel ‘muizenissen’, een taalwoordenboekje met terugkerende instructietermen in de verschillende talen. Verschillende talen organiseren remediëringsklassen. Op het digitale leerplatform vinden de leerlingen remediërend en ondersteunend materiaal zoals extra oefeningen of teksten.

Ontwikkeling De cel leerlingenbegeleiding volgt gerichte nascholingen en zet sterk in op professionalisering. De leraren krijgen de gelegenheid om door jaarlijkse opleidingsdagen, personeelsvergaderingen of pedagogische studiedagen hun bekwaamheid aan te scherpen. De school heeft oog voor verdere ontwikkelingen; zij stelt haar zorgtraject verder af op het M-decreet.

De cel ontwikkelt nieuwe instrumenten om de leerkwaliteit van de leerlingen te verhogen. Zo plant zij om binnenkort te starten met een ‘huiswerkklas’ voor leerlingen met een nood aan verhoogde zorg.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het beleid rond evaluatie is nog niet gebaseerd op een homogene visie op de functies en de kenmerken van een kwaliteitsvolle evaluatie. Het denkproces daarover is gaande en groeit stilaan naar meer coherentie. Startpunt hiervoor was een pedagogische studiedag waar op basis van een checklist de bestaande evaluatiepraktijk in kaart werd gebracht. Ook de pijnpunten die het vorige doorlichtingsverslag blootlegde, waren daarbij het voorwerp van reflectie.

Een werkgroep evaluatie bereidde de denkoefening voor en de vakgroepen gaven hun input op basis van hun respectieve leerplannen. Er kwamen een aantal interessante bijsturingen uit de bevraging, maar die bevinden zich hoofdzakelijk op het niveau van de organisatie en het evaluatiesysteem. De school kiest in de meeste vakken voor een gemengd systeem van examens en dagelijks werk. Afhankelijk van graad en studierichting evalueren enkele vakken permanent. De frequentie van de examens en het gewicht dat ze krijgen in het resultaat is gedifferentieerd naargelang van de graad en de onderwijsvorm.

De validiteit ten aanzien van de leerplandoelen, de transparantie en de normering zijn de verantwoordelijkheid van de vakgroepen, die hiervoor echter nog beperkt aangestuurd worden. De synthese van de input van de vakgroepen heeft nog niet geleid tot een schoolbreed referentiekader voor de evaluatiepraktijk.

Wel is op basis van de checklist resultaat geboekt op het vlak van de attitude-beoordeling. De vakgroepen hebben uitgeklaard welke attitudes vakspecifiek en welke vakoverstijgend zijn. Daaruit is een zogenaamd werkpuntenrapport ontstaan dat focust op de beoordeling van vakoverstijgende attitudes.

De evaluatie van de geïntegreerde proef (GIP) gebeurt op basis van een draaiboek waarin de puntenverdeling en de beoordelingscriteria verduidelijkt worden. Het OVUR-schema is de rode draad voor de uitvoering en de evaluatie van de GIP-opdracht. Hierbij wordt een zo groot mogelijke uniformiteit nagestreefd tussen de studierichtingen Toerisme en Onthaal en public relations. Voor de onderzoekscompetentie in de derde graad van het aso is er eveneens een draaiboek op basis van het OVUR-principe, maar die bevat geen schoolbreed kader voor evaluatie en rapportering.

De deliberaties verlopen volgens een draaiboek met duidelijke procedures en verantwoordelijkheden. De school kiest ervoor de studiebekrachtiging niet mathematisch te benaderen, maar ze te baseren op het globale dossier van de leerling. Hierdoor laat zij zich leiden bij de oriëntering en advisering. Soms wordt aan een attest een waarschuwing of een vakantietaak gekoppeld.

De school communiceert op geregelde basis over de leerprestaties en de studie- en leefhouding van de leerlingen via verschillende soorten rapporten. Tijdens oudercontacten worden die mondeling toegelicht. De rapporten vermelden de mediaan en bieden ruimte voor vakcommentaar en commentaar van de klassenraad. Alle rapporten bevatten een cijfer voor spelling dat gebaseerd is op de spellingcorrectheid in taken en toetsen voor de algemene vakken. Er is een apart rapport voor de geïntegreerde proef met tussentijdse feedback en een eindevaluatie. Over attitudes wordt apart gerapporteerd in een zogenaamd werkpuntenrapport dat opgebouwd is rond een aantal clusters.

Ondersteuning Het evaluatiebeleid wordt structureel ondersteund door een werkgroep evaluatie en een werkgroep voor de geïntegreerde proef. Zij werken coördinerend en leveren ideeën aan.

Over het organisatorisch kader van de evaluatie worden de leraren geïnformeerd in allerlei beleidsdocumenten. Naast een passage in het schoolreglement is er nog een apart examenreglement. De documenten bevatten informatie over de examenfrequentie, rapportperiodes, de verhouding tussen dagelijks werk en examens, de deliberatieprocedures en richtlijnen voor de geïntegreerde proef. Voorlopig ontbreekt hierin nog wat samenhang. Nieuwe leraren krijgen informatie over de afspraken inzake evaluatie in een apart document. Een aantal afspraken over evaluatie worden tijdens personeelsvergaderingen opgefrist. Voor de motivering van B- en C-attesten beschikt de school over een keuzelijst met formuleringen.

Een elektronisch platform ondersteunt de leraren bij de administratie en communicatie van de resultaten naar leerlingen en ouders. De werkgroep taalbeleid ondersteunt de leraren met tips voor taalzorg bij de vraagstelling.

De leerlingen krijgen onder meer ondersteuning door middel van een examenkaart, een zorgklas voor leerlingen met leerstoornissen en een examenrooster dat zeer vroeg in het schooljaar kenbaar wordt gemaakt. Voor de opmaak van het examenrooster werden criteria afgesproken die er vooral op gericht zijn de studiedruk voor de leerlingen beheersbaar te houden. Op een elektronisch platform vinden de leerlingen leerstofoverzichten. Zij worden ook vooraf geïnformeerd over de puntenverdeling. Voor de geïntegreerde proef krijgen zij begeleiding van een coach.

Ook de ouders krijgen uitvoerige informatie over de evaluatie en rapportering. Voor de geïntegreerde proef organiseert de school een speciale info-avond en een zogenaamde GIP-beurs.

Doeltreffendheid In het kader van haar kwaliteitszorg verzamelt de school in beperkte mate gegevens over haar evaluatiepraktijk. Ze beschikt over een overzicht van de leerlingenresultaten dat als basis dient voor de delibererende klassenraden. Daaruit blijkt dat er geen noemenswaardige uitschieters zijn wat klasgemiddelden betreft. De attestering spoort met de Vlaamse referentiewaarden. Het studiesucces in het vervolgonderwijs is echter lager dan het Vlaams gemiddelde, zeker op academisch niveau.

De deliberaties verlopen volgens de vigerende regelgeving. De administratieve behandeling van notulen en processen-verbaal zijn conform de regelgeving. De school voldoet ook aan de motiveringsplicht van B- en C-attesten. Zij worden gemotiveerd aan de hand van een uitvoerig motiveringsverslag. In geval van B-attesten zijn sommige clausuleringen zeer ruim geformuleerd. Ze sluiten leerlingen uit van onderwijsvormen, zodat ze ook de weg blokkeren naar studie-richtingen die de leerlingen misschien wel aankunnen. De school houdt het aantal uitgestelde beslissingen binnen de perken, maar toch zijn er bijkomende proeven die strikt genomen niet toegekend worden in individuele en uitzonderlijke gevallen zoals de regelgeving voorschrijft. De bijkomende proeven worden dan gepercipieerd als een tweede kans.

Op organisatorisch vlak verloopt de evaluatie doeltreffend. Inhoudelijk nemen de meeste vakgroepen hun verantwoordelijkheid op, maar door de beperkte aansturing en opvolging doen zich verschillen voor in de mate waarin de evaluatie representatief is voor de leerplandoelen. Voor een aantal vakken voldoet de leerplangerichtheid niet en voor sommige andere is de relatie tot de leerplandoelen onevenwichtig. Niet zelden ligt de nadruk op de reproductie van kennis.

Wat de transparantie van de evaluatie betreft, zitten de meeste vakgroepen op het goede spoor. De leerlingen krijgen doorgaans heldere informatie over de puntenverdeling en de beoordelingscriteria. Dat is ook het geval voor de evaluatie van de geïntegreerde proef, waarvan de opdrachten voldoende integratief en representatief voor het studierichtingsprofiel zijn.

De realisatie van de onderzoekscompetentie stoelt op een degelijk concept, maar de evaluatie ervan staat niet op punt. Het ontbreken van schoolbrede afspraken over de manier van evalueren en rapporteren leidt tot poolgebonden verschillen.

In een aantal vakken worden gevarieerde vormen van evaluatie toegepast waarbij de leerlingen betrokken worden (zelf- / peerevaluatie, portfolio).

De taalkundige tips die leraren krijgen voor het opstellen van hun vragen, leiden niet altijd tot een eenduidige vraagstelling. De rapportcommentaren daarentegen zijn over het algemeen geformuleerd in een toegankelijke taal en bevatten positieve, leerondersteunende feedback. Ook na toetsen krijgen de leerlingen in de meeste vakken uitvoerige inhoudelijke feedback.

Kritische reflectie op de leerlingenresultaten behoort nog niet tot de cultuur van de vakgroepen.

Ontwikkeling De werkgroep evaluatie ijvert ervoor om uitgaande van voortschrijdend inzicht de geesten te doen rijpen voor een brede evaluatie. De werkgroep en de vakgroepen krijgen van de schoolleiding een vrijgeleide om daarvoor ideeën aan te leveren. Daaruit zijn al een aantal concrete resultaten voortgevloeid. De evaluatie werd al verbreed met het werkpuntenrapport. Er waren ook bijsturingen op het vlak van de verhouding tussen dagelijks werk en examens.

Vooralsnog komen er via nascholing weinig vernieuwende impulsen. Er werd de laatste schooljaren bijna geen algemeen-pedagogische nascholing gevolgd over evaluatie. Ook de deelname aan vakspecifieke nascholing hierover is beperkt.

Het ontwikkelingstraject dat de werkgroep evaluatie op gang heeft gebracht, wordt wel ondersteund door de pedagogische begeleiding zowel op school- als op vakniveau.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De school bevindt zich in een overgangsfase. Vorig schooljaar trad een nieuwe directeur aan in opvolging van de directie die de school meer dan een decennium lang leidde. Samen met de pedagogisch coördinator zet hij de beleidslijnen uit en staat hij in voor de dagelijkse leiding van de school. De schoolwerking wordt verder ondersteund door een middenkader bestaande uit twee graadcoördinatoren, een ICT-coördinator en een mentor. De huidige organisatiestructuur heeft recentelijk vorm gekregen en is uitgetekend in een organogram maar de taakverdeling is nog niet duidelijk voor de verschillende actoren. Voor infrastructuur en veiligheid krijgt de school ondersteuning op niveau van het schoolbestuur.

De directeur drukt behoedzaam zijn stempel op het schoolbeleid. Het directie-team stelt zich toegankelijk op en hanteert een relatiegerichte leiderschapsstijl. Ze schenkt veel vertrouwen aan het schoolteam. De schoolleiding is er echter op de korte tijdspanne nog niet in geslaagd om de onderwijskundige processen systematisch aan te sturen en op te volgen. Het bewaken van de leerplanrealisatie vertrouwt de directie toe aan de vakgroepen en de individuele leraren. Uit de doorlichting blijkt dat het gegeven vertrouwen niet altijd leidt tot een kwaliteitsvolle aanpak op de klasvloer en dat sommige vakgroepen onvoldoende gelijkgericht werken. Hierdoor dreigen de vernieuwingen en de kwaliteit van het aangeboden onderwijs zich met verschillende snelheden te ontwikkelen. Wat de decretaal voorziene functionerings- en evaluatiegesprekken betreft, is er vanuit de situatie van het verleden een inhaalbeweging op het getouw gezet.

Visieontwikkeling De school is in de afgelopen jaren geëvolueerd naar een school met vooral in de eerste graad een multicultureel publiek. De gewijzigde context vraagt veel inspanningen, maar door de taakbekommernis en het engagement van het schoolteam is het draagvlak groot. Het resultaat is een aangenaam leer- en leefklimaat waarin de leerlingen zich over het algemeen goed voelen. De school biedt een brede waaier van sportieve en culturele activiteiten aan die bijdragen tot een degelijke brede en harmonische vorming.

De schoolvisie houdt rekening zowel met de eigen schooltraditie als met de veranderende maatschappelijke context. Zo wil ze de leerlingen op een hartelijke manier vanuit een christelijk perspectief kwaliteit, structuur en zorg bieden om hen voor te bereiden op het hoger onderwijs en op een volwaardig burgerschap in een multiculturele samenleving. Om haar pedagogisch project waar te maken, steunt de uitbouw van de schoolorganisatie op vier pijlers: het vernieuwen van de schoolinfrastructuur en het didactisch materiaal, het creëren van een krachtige leeromgeving, het versterken van het pedagogisch beleid en het voeren van een transparant en betrokken personeelsbeleid. Voor deze pijlers zijn er nog geen operationele doelen voorop gesteld, waaraan een tijdpad, middelen en verantwoordelijkheden gekoppeld worden. Ook de beoogde effecten en de wijze van effectmeting worden onvoldoende

gespecificeerd zodat een doelgericht traject soms ontbreekt.

Er is wel een recent schoolwerkplan. Daarin wordt samengebracht hoe de school werkt.

Besluitvorming Het beleid streeft ernaar om alle beslissingen in overleg te nemen. Alle wettelijk voorziene participatieorganen komen geregeld bijeen. De ouderraad en de leerlingenraad nemen hun rol van adviesraden op. Verder zijn nog een aantal werk-groepen actief op het vlak van verschillende deelaspecten van de schoolwerking. Het pedagogische luik wordt voornamelijk door de vakgroepen opgenomen en via de verslagen blijft de directie op de hoogte van de werking.

De digitale leeromgeving, de wekelijkse agenda, de dossierlijnen van de leerlingen en de verslaglegging van de verschillende werk- en vakgroepen ondersteunen de doorstroming van de informatie naar alle schoolparticipanten.

Kwaliteitszorg De initiatieven die de school neemt om op gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren zijn momenteel eerder beperkt. De school zit nog in de fase van het verzamelen van gegevens maar die hebben nog maar beperkt aanleiding gegeven tot verdere analyses met het oog op gewenste bijstellingen. De opvolging van de beleidsmatige initiatieven tot op het klas- en vakniveau gebeurt niet. Voor de kwaliteit van de onderwijsprocessen mikt het beleid op ieders individuele verantwoordelijkheid. De rol van de vakgroepen in de kwaliteitsbewaking is eerder beperkt. Ze worden nog niet actief aangezet tot reflectie over hun onderwijskundig handelen. Het vormt voor het beleid een uitdaging om prioriteiten in doelgerichte acties op niet al te (middel)lange termijn vast te leggen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor natuurwetenschappen in de A-stroom.
- De hoge kwaliteit van de leerlingenrealisaties voor plastische opvoeding.
- De realisatie van de onderzoekscompetentie voor Frans.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De taakbekommernis en het engagement van het schoolteam.
- De leerbegeleiding.
- De werking binnen de graadcoördinatie.
- De brede harmonische vorming.
- Het aangenaam leer- en leefklimaat.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het relatiegericht leiderschap.
- De overlegcultuur.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor muzikale opvoeding.
- De minimale materiële uitrusting voor plastische opvoeding.
- Het onderzoekend leren / leren onderzoeken bij de leerplanrealisatie voor biologie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk.
- De ICT-integratie in een aantal vakken.
- De attitude voor orde en netheid.

Wat betreft het algemeen beleid

- De beleidsmatige aansturing en opvolging van de onderwijskundige processen.
- De interne kwaliteitszorg.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor techniek in de A-stroom (wordt opgevolgd).
- Het systematisch en planmatig nastreven van de vakoverschrijdende eindtermen (wordt opgevolgd).

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' omwille van het onvoldoende realiseren van de onderwijsdoelstellingen voor

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET		
Graad 1 A	techniek	
Graad 1 Grieks-Latijn	techniek	
Graad 1 Latijn	techniek	
Graad 1 Moderne wetenschappen	techniek	

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **05-02-2019** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "gunstig advies".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Elly DE KEYSER de inspecteur-verslaggever	Bart DEJAEGERE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	